

KFA-Filmbeschouwing

Voor meer informatie

www.kfa-filmbeschouwing.nl
info@kfa-filmbeschouwing.nl

KFA Filmbeschouwing promoot speelfilms die én artistieke kwaliteit én levensbeschouwelijke diepgang hebben.

Filmbespreking

Ae Fond Kiss

Ken Loach sinds 1968

Documentairefilmer Ken Loach (1936) profileerde zich met zijn eerste fictiefilms 'Poor Cow' (1968), 'Kes' (1970) en 'Family Life' (1971) als een sociaal bewogen cineast met oog voor de situatie van minderbedeelden en aandacht voor de invloed van maatschappelijke conventies op familiale en sociale relaties. Het duurde echter tot 1981 voordat hij met het in zwart-wit gedraaide 'Looks and Smiles' weerklank vond bij een groter publiek. Het Thatcher regime van de jaren '80 bleek een weinig gunstig klimaat voor een radicaal politiek

geëngageerd cineast zoals Loach. Hij kwam pas weer naar voren in 1990 met Hidden Agenda, zijn gedurfde aanklacht tegen het controversiële optreden van de Britse politie tegen het IRA. De grote doorbraak kwam begin jaren '90 met Riff-Raff (1991), Raining Stones (1992) en het aangrijpende Ladybird, Ladybird (1994), prototypes van sociaal geëngageerde cinema, waar onderwerpen zoals de economische crisis, armoede, werkloosheid en het kafkaïaanse kluwen van de Britse bureaucratie centraal stonden. Slechts een enkele keer verlaat hij het ver trouwde domein van de Britse arbeidersklasse: Land and Freedom (1995), Carla's Song (1996) en Bread and Roses (2000). Evenwel ook in deze 'buitenlandse' films staan sociaal en politiek onrecht centraal. In 2001 keert hij terug naar Groot-Brittannië voor The Navigators. Na My Name is Joe (1998) en Sweet Sixteen (2002) is Ae Fond Kiss zijn derde film in Glasgow gesitueerd.

Tussen traditie en moderniteit

De knappe Casim, (ideale) zoon van Pakistaanse migranten, werkt als DJ in een nachtclub. Thuis spreekt hij Pundjabi, buitenshuis Engels. Wanneer hij de wondermooie Ierse Roisin ontmoet, een intelligente en gedreven muziklerares op een katholieke school, is het liefde op het eerste gezicht. Maar ze botsen op een maatschappij vergeven van vooroordelen, en gebukt onder niet altijd even goedbedoelde en al te vaak voorbijgestreefde tradities. In de beginscène zien we dat ook in Glasgow Pakistanen en zwarten bloot staan aan vreemdelingenhaat. Maar Loach speelt met ons verwachtingspatroon en focust op een andere factor in het conflict tussen autochtonen en allochtonen. Stilaan wordt immers duidelijk dat het vooral de familie van Casim is die door angst en vooroordelen tegenover autochtonen de relatie in de weg staat. Loach wijst hen echter niet met de vinger na en toont begrip voor hun houding.

Familie als bescherming

De scheiding tussen Indië en Pakistan in 1947 maakte meer dan 150.000 slachtoffers, zowel onder Hindoes als moslims. En net die traumatische ervaring zadelde Casims ouders op met terughoudendheid tegenover integratie. Want in tegenstelling tot het westerse individualisme is 'de familie' voor vele migranten nog altijd een betrouwbare bron van veiligheid en geborgenheid.

Van een huwelijk tussen hun zoon en een katholieke 'goree' (blanke) kan dan ook geen sprake zijn. Bovendien is Gasim voorbestemd voor zijn volle nicht Yasmine. Casim zit gevangen tussen twee culturen en moet kiezen: het moderne leven en Roisin of het geloof en de voorbijgestreefde tradities van zijn familie.

Typisch Loach

Ae Fond Kiss is opnieuw 'een typische Loach': sociaal geëngageerde fictie, lowbudget, op locatie gefilmd, vooral debuterende acteurs die qua ervaring zo dicht mogelijk bij hun personages aanleunen, overgoten met een vleugje humor. Door de nauwgezette tekening van het familiale en sociale milieu van de protagonisten krijgt de film een bijna documentair karakter. Het verhaal is simpel en wordt sober en rechtlijnig in beeld gebracht met een rustige camera, meestal stilstaand op ooghoogte. Door de eenvoud van stijl - noem het afwezigheid van esthetiek - staat de kijker oog in oog met de protagonisten, hun twijfels en problemen. Het alledaagse en herkenbare taalgebruik vergemakkelijkt samen met de universele dimensie - ondanks de erg Britse setting - de identificatie. Loach slaagt er opnieuw in de kijker gevoelig te maken voor sociale wantoestanden zonder (te) belerend te zijn. Ae Fond Kiss is geen mooifilmerij maar cinema-rechttoe-rechtaan. Fictie die ons confronteert met de realiteit en vragen doet opborrelen over verdraagzaamheid, integratie en sociale rechten. 'Loach-cinema' blijft brandend actueel in een wereld waar 'multiculti' nog altijd een heet hangijzer is.

Levensbeschouwelijk sleutelwoorden:

Traditie versus vernieuwing; Romeo en Julia; sociale rechtvaardigheid; impact van geschiedenis op persoonlijke levens; islam; katholicisme; vooroordelen; verstandhuwelijk versus liefdeshuwelijk.

Deze tekst is van Erwin Lorinans genomen uit "Film, tv, dvd" tijdschrift van Vlaamse KFA zusterorganisatie Filmmagie. Nummer 544 van Film, tv, dvd heeft op pagina 15 ook een interview met Ken Loach. Meer op de website van Filmmagie.